

Lieve mensen,

In de levensles van vandaag gebruikt Jezus een beeld dat veel jonge mensen in Amsterdam zal aanspreken: *het beeld van zuurdesem*. Zuurdesembrood is weer steeds populairder aan het worden en het aantal bakkerijen waar het gemaakt wordt groeit. Dat heeft met smaak en geur te maken, met de hang naar authenticiteit en ambachtelijkheid, maar ook wel met de geheimzinnige groeikracht van zuurdesem. En precies dát element gebruikt Jezus om er één van de geheimen van Gods Koninkrijk mee uit te leggen.

Om dat beeld te begrijpen moeten we beseffen waar Jezus met dit beeldverhaaltje op reageert. Zijn tijdgenoten – Joden uit de 1e eeuw dus – verwachtten dat er een dag zou komen waarop God een grote doorbraak zou geven van zijn koningschap en koninkrijk. In één klap zouden de vijanden van Israël (op dit moment de Romeinse overheersers) het onderspit delven en het koningshuis van David zou in oude glorie hersteld worden door een nieuwe koning die zij *de Messias* noemden, de *gezalfdde koning*. De komst van de Messias en zijn rijk zou geen enkele ruimte voor twijfel laten: alles zou in één klap nieuw worden. Dat geloofden zij.

“Nee,” zegt Jezus in dit verhaaltje, “zo zal het niet gaan. Het Koninkrijk van God

(ook te vertalen met: *Gods nieuwe wereld*) zal niet in één klap komen, maar *langs de weg van een langdurig groei-proces.*” En om dat te illustreren gebruikt hij het beeld van zuurdeeg. Stel je een vrouw voor die drie maten meel neemt. Drie maten meel, dat is heel veel meel. Eén maat is ongeveer dertien liter, dus we hebben het over een grote bak meel. Maar wat gebeurt er als die vrouw aan die grote bak meel een stukje zuurdesem toevoegt? Juist, dan doortrekt dat kleine stukje zuurdeeg die hele massa meel en het deeg gaat dus rijzen en geuren. Ten opzichte van het grote geheel is die zuurdesem slechts een klein beginnetje, maar het eindproduct is heel groot. En dat is dus het geheim van het **Koninkrijk: het begint klein, maar doortrekt de hele werkelijkheid.**

Eén van de uitleggers vatte dit geheim heel mooi samen. Hij schreef: *‘Het zuurdeeg staat voor het onvermijdelijke, wonderbaarlijke effect van de verschijning van Gods Koninkrijk in deze wereld.’* Dat is zo’n zinnetje waar ik dan over ga mediteren.

Onvermijdelijk. Zo is dat inderdaad met zuurdesem. Als het eenmaal in het deeg verborgen is, krijg je het er niet meer uit. Het doet onvermijdelijk zijn werk en zo is het ook met het Koninkrijk. Nu het een-

maal in de wereld gekomen is (en dat is wat Jezus vooral verkondigde), krijgt geen mens het er meer uit. Het is vaak gebeurd: door de Romeinse Keizers, door godsdienstoorlogen, door wetenschappers, door opiniemakers en atheïstische missionarissen, maar het mocht niet baten. **De groei van het Koninkrijk is doorgegaan en zal doorgaan tot op de dag van Gods voleinding.**

Wonderbaarlijk. Ja, zo is het ook. Hoe gewoon gist ook was in de oude wereld – het werd veel gebruikt – de precieze werking ervan bleef voor mensen van toen een wonder. Wij weten inmiddels veel meer over de biologie en de chemie achter gistingsprocessen, enzymen en fermenten. We weten van het samenspel met bacteriën en schimmels, over hoe materialen kunnen worden afgebroken om zo weer uit te groeien tot iets nieuws, over gassen die vrijkomen, waardoor het deeg gaat rijzen, over smaken die zo kunnen ontstaan, over de conserverende werking van fermentatie. We weten veel meer, maar het wonder wordt er niet minder om. Wie oren krijgt om te horen en ogen om te zien zal in de gistingsprocessen een zich steeds verdiepend beeld zien van de voortgang van het Koninkrijk in deze wereld.

Wat kunnen we hiervan meenemen de komende tijd in?

Om te beginnen de **dankbaarheid**. Dankbaarheid dat in deze wereld, waar ook het

zuurdesem van het kwaad en de onreinheid groeit, waardoor we soms zo medeloos kunnen worden, *dat in deze wereld ook het goede van Gods Rijk onweerstaanbaar verder groeit*. Dankbaarheid dat het zuurdesem van het Koninkrijk ook in ons hart werkt, om daar ons leven te vernieuwen vanbinnen. Dankbaarheid dat dat allemaal in **Christus**, in zijn leven, zijn sterven en zijn opstanding in de wereld is gekomen en de bron van onze hoop en ons leven kan zijn.

Wat nemen we nog meer mee? **Vertrouwen**. Vertrouwen dat het Koninkrijk onvermijdelijk en wonderbaarlijk zal komen. Telkens als we tegen hopeloosheid en frustratie aanlopen, door het grote nieuws in de wereld (aardbeving, oorlog, klimaatcrisis), door gedoe op ons werk, door hardnekkige zonden en neigingen in ons leven, mogen we **vertrouwen** putten uit de gelijkenis van het zuurdeeg. **Er wordt aan gewerkt, door de Vader, de Zoon en de Geest**. Er wordt aan gewerkt en God zal zijn doel bereiken.

En tenslotte: **geduld**. Om het proces van fermentatie en gisting niet te forceren of over te slaan. Kijk maar, als je misschien zelf zuurdesem kweekt of je eigen brood bakt. Het kost tijd en dat vraagt geduld. Maar ons geduld zal worden beloond, vast en zeker. Het proces is in Gods handen. **Het Koninkrijk van God komt! Onweerstaanbaar. Wonderbaarlijk.**

Amen

